

Over de implementatie van TWN (Taxoncode Waterbeheer Nederland)

Notitie bij de release van versie 4.3 van QBWat, 31-8-2010, gecorrigeerd op 1-9-2010.

TWN is een initiatief van het hydrobiologische laboratorium van RWS Waterdienst en is bedoeld als uniforme en éénduidige benaming van organismen die worden gehanteerd door waterbeheerders.

De naamgeving in de maatlatdocumenten (Van der Molen en Pot, 2007) is conform de eerste versie van TWN (januari 2008) opgesteld. QBWat gebruikt in de basistabellen van de maatlatten deze naamgeving vanaf versie 4.0, dat is de versie waarin de genoemde maatlatten zijn geïmplementeerd.

Daarnaast maakt QBWat gebruik van andere namenlijsten, voornamelijk voor het herkennen van andere namen dan in TWN staan opgenomen, maar die wel in gebruik zijn. Veel van deze namen bleken valide maar toch pas in de loop van 2010 in TWN te zijn opgenomen. In QBWat versie 4.3 is de TWN versie opgenomen van 26 juni 2010.

Sommige maatlatten, met name die voor de macrofauna hanteren hogere taxonomische niveaus dan soorten als indicatoren. De nieuwe maatlat voor R8 telt bijvoorbeeld het aantal genera, en de maatlat voor R7 telt het aantal families haften, steenvliegen en kokerjuffers. Alle maatlatten beschouwen daarnaast de Tubificidae en de Culicidae als negatieve indicatoren, behalve de soorten die daartoe behoren en expliciet worden genoemd met hun afwijkende indicatiewaarde.

Voor een juiste identificatie van niet met name genoemde soorten uit deze families is het noodzakelijk van alle taxa te weten tot welke familie ze behoren. In TWN is voor elk taxon (behalve aggregaten) de naam van het hiërarchisch hoger gelegen taxon vermeld. Via deze koppeling is het dus mogelijk alle Tubificidae en de Culicidae te herkennen als zodanig. QBWat doet dat sinds de volledige implementatie van TWN in versie 4.3. Daarvoor was dat niet goed mogelijk wegens de onvolledigheid van eerdere versies van TWN. De koppeling tussen soorten en genera was wel al volledig uitgewerkt in eerder versies: niet met name genoemde soorten werden altijd herkend als indicatief als het genus indicatief is.

In de praktijk worden vanaf versie 4.3 méér Tubificidae en Culicidae herkend dan daarvoor. Omdat deze altijd de indicatorwaarde Dominant Negatief hebben leidt de beoordeling met versie 4.3 van QBWat meestal tot een lagere score dan met eerder versies.

Daarnaast staan in de maatlat ook families die als (Dominant) Positief of Kenmerkend en de soorten daarvan kunnen een verhoogde score tot gevolg kunnen hebben. De meeste betreffen de maatlatten voor sloten en kanalen, maar bij de typen R7 en R16 staan ook Gammaridae en Simuliidae als Dominant Positief en Plecoptera als Kenmerkend vermeld.

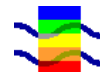
In de praktijk worden vanaf versie 4.3 ook méér soorten herkend die leiden tot een hogere beoordeling dan met eerder versies.

Een lastig te vermijden neveneffect is dat ook een aantal invasieve exoten als positief worden beschouwd: Dikkerogammarus sp. worden nu als Gammaridae herkend.

In de praktijk worden vanaf versie 4.3 de invasieve Gammaridae ook als positief herkend; in soortenarme monsters kan dat een groot effect hebben op de beoordeling.

De hiërarchische koppeling in TWN geldt niet voor aggregaten (soortgroepen) omdat de inhoud van deze groepen niet volledig bekend is. In het achtergronddocument bij de macrofaunamaatlatten staat weliswaar een overzicht van taxa die zeker tot deze aggregaten behoren, maar het is onduidelijk of deze lijst compleet is.

Ook de niet met name genoemde mijten worden nog steeds niet als zodanig herkend omdat TWN nog steeds geen Hydracarina kent.

In de praktijk worden soorten die tot een aggregaat behoren als niet-indicatief beoordeeld als deze tot op soort zijn gedetermineerd en als in de maatlatten alleen de aggregaten een indicatiewaarde hebben; het omgekeerde geldt ook. Mijten worden in de watertypen M14, M20 en M21 nog niet (samen) als een extra kenmerkend taxon aangemerkt.

TWN is een dynamische soortenlijst, elke dag kunnen er namen aan worden toegevoegd. QBWat gebruikt een vaste lijst die regelmatig zal worden bijgewerkt, maar niet vaker dan eens per kwartaal.

Soorten die tussen twee updates worden toegevoegd aan TWN zullen toch worden herkend door QBWat als deze naam ook al op de TCN-lijst (voorloper van TWN) stond.